

Fərid XƏLİLZADƏ,
Bakı Dövlət Universitetinin
“Cinayət prosesi” kafedrasının doktorantı

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ CİNAYƏT PROSESİNDƏ MÜASİR ELEKTRON İNFORMASIYA TEKNOLOGİYALARI VASİTƏSİ İLƏ SÜBUTLARIN TOPLANILMASI

Açar sözlər: cinayət prosesi, sübut hüququ, informasiya texnologiyaları, elektron sübutlar, sübut toplamanın müasir metodları.

Key words: criminal procedure, evidence law, information technology, electronic evidence, modern methods of evidence collection.

Ключевые слова: уголовный процесс, доказательственное право, информационные технологии, электронные доказательства, современные методы сбора доказательств.

Müasir dünyada informasiya texnologiyaları olmadan həyatı təsəvvür etmək mümkün deyil. Lakin cəmi bir neçə onillik əvvəl insanların bir çoxunun onlar barədə heç təsəvvürü yox idi. Hər birimizin indi əlimizdə tutduğu ən sadə smartfon belə kosmosa uçan ilk raketdə istifadə olunan hesablayıcı maşından qat-qat daha üstün konfigurasiyaya və hesablama gücünə malikdir. Müasir elektron informasiya texnologiyaları həyatımıza daxil olaraq, həm özlərində bəşəriyyətin bütün toplanmış təcrübə və biliyinə əlçatanlığı təmin etməklə, dövlətin, cəmiyyətin, o cümlədən, hər bir fərdin, əmək, vaxt, enerji və maddi resurslarına qənaət edir.

Müasir elektron informasiya texnologiyaları fərdlər arasında, o cümlədən fərd-dövlət arasında kommunikasiyanı asanlaşdırılmasına kömək edir. Cəmi 2 əsr əvvəl bir şəxs digər şəhərdə yaşayan başqa şəxsə hər hansı bir məlumatı ötürmək üçün məktub yazırdı və həmin məktubun çatdırılması günlər / aylar çəkirdi, indi bunu bir göz qırpımında etmək mümkündür.

Müasir texnologiyaların inkişaf etdikcə, qanunvericilik də, onunla yanaşı inkişaf etməli və ona uyğunlaşdırılmalıdır. Azərbaycan Respublikasında mülki qanunvericilik buna uyğun inkişaf etməyə çalışdığı halda, cinayət və cinayət-prosesi sahəsində olan qanunvericiliyin inkişaf templəri daha zəifdir.

Artıq çat, SMS, e-mail və digər elektron yazışma metodlarından 20 ildən artıq müddətdir istifadə olunmasına baxmayaraq, həmin yazışmanın ibtidai istintaq və məhkəmədə sübut kimi qəbul olunub-olunmamasına dair vahid təcrübə formalaşmayıb, qanunvericiliyə isə bununla bağlı xüsusi müddəalar hələ də daxil edilməyib.

Bəli, cinayət-prosessual qanunvericilikdə sübutların 3 əsas prinsip üzərində qurulması öz əksini tapır: 1) sübutun mənsubiyyəti; 2) sübutun mümkünlüyü və 3) mötəbərliyi prinsipləri. Belə ki, Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin 145-ci maddəsinə (145. *Sübutların qiymətləndirilməsi*) əsasən “*Hər bir sübut mənsubiyyəti, mümkünlüyü, mötəbərliyi üzrə qiymətləndirilməlidir. Cinayət təqibi üzrə toplanmış bütün sübutların məcmusuna isə ittihamın həlli üçün onların kifayət etməsinə əsasən qiymət verilməlidir.*”.

Müvafiq sosial şəbəkələr, daha dəqiq isə, email, çat, Whatsapp, Telegram və bu kimi üsullar ilə aparılan yazışma sübut kimi qiymətləndirildikdə, əsas sual sübutun mötəbərliyi prinsipi üzərində yaranır: həqiqətən də sübut kimi təqdim edilən yazışmada yazılanlar onun yazılması iddia edilən şəxs tərəfindən yazılıb?

Hər hansı bir qələm ilə yazılan və ya üzərində

fiziki imza olan sənədin mötəbərliyini və mənsubiyyətini xəşünaslıq ekspertizası ilə təyin etmək mümkün olduqda, sosial şəbəkələr ilə yazılanların mənsubiyyətini sübut etmək çətin olur.

Hər hansı bir şəxs müasir elektron imza və şəxsiyyəti təsdiq edən digər elektron sertifikat ilə sənədi (yazışmanı) imzalayarsa, bu halda həmin sənədi (yazışmanı) mötəbər sübut kimi qiymətləndirmək rahat olur. Hazırki texnologiyalar e-mail üzərindən göndərilən məktublarnın göndərən şəxslərin fərdi sertifikatlarla identifikasiya edilməsinə imkan yaradır (şəxs email göndərdikdə həmin məktubu öz elektron imzası ilə imzalayır) və ya, Azərbaycanda geniş tətbiq edilən Asan İmza ilə dövlət orqanlarına göndərilən məktubları/sorğuları Asan İmza ilə imzalamaq olur.

Hazırda Azərbaycanda tətbiq olunan Asan İmza ilə onu əldə etmiş fiziki və hüquqi şəxslər birbirlərinə elektron vergi idarəsi üzərindən elektron qaydada imzalanmış məktub göndərə bilirlər və həmin məktubu alan şəxs əmin ola bilir ki, həqiqətən ona göndərilmiş məktub göndərən şəxs tərəfindən şəxsən imzalanaraq göndərilib. Lakin, bu təcrübə yalnız işgüzar əlaqələr zamanı istifadə olunur.

Gündəlik həyatımızda isə biz daha çox rahat olan çat, Whatsapp, Telegram, Facebook Messenger və bu kimi platformalardan istifadə edirik. Onlar üzərindən aparılan yazışmanı sübut kimi qiymətləndirdikdə, həmin yazışmanın mənsubiyyəti və mötəbərliyi sual doğurur.

Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosesual Məcəlləsinin 124.1. maddəsində “sübut” anlayışının açıqlaması verilir. Həmin maddəyə əsasən, “məhkəmənin və ya cinayət prosesi tərəflərinin əldə etdiyi mötəbər dəlillər (məlumatlar, sənədlər, əşyalar) cinayət təqibi üzrə sübutlar hesab olunur.”

Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikasının hazırda qüvvədə olan İnzibati Xətalər Məcəlləsi “sübut” anlayışına bir az fərqli cəhətdən yanaşır. Həmin Məcəllənin 76.1 maddəsinə əsasən, “İnzibati xətanın olub-olmamasını, inzibati xəta törədən şəxsin təqsirini və işin düzgün həlli üçün əhəmiyyətli olan digər halları müəyyən etmək üçün hakim, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) əsaslına bildiyi hər cür faktik məlumatlar inziba-

ti xətalər haqqında işlər üzrə sübutlar sayılır. Bu məlumatlar maddi sübutlarla, barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsin, zərər çəkmiş şəxsin, şahidlərin izahatları ilə, digər sənədlərlə, xüsusi texniki vasitələrin göstəriciləri ilə, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) informasiya sistemində, habelə digər dövlət informasiya sistemlərində (ehtiyatlarında) aşkar olunan məlumatlarla, ekspertin rəyi ilə, inzibati xəta haqqında protokolla, bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş digər protokollarla müəyyən edilir.”

Hazırda qüvvədə olan İnzibati Xətalər Məcəlləsi 2016-cı ildən qüvvədədir və onun qüvvəyə minməsi ilə 2000-ci ildən qüvvədə olan əvvəlki İnzibati Xətalər Məcəlləsi qüvvədən salınmışdır. Yeni Məcəllə daha gec qəbul edildiyindən, köhnə Məcəllədə olan bir çox anlaşılmaqlar, qeyri-dəqiqliklər aradan qaldırılıb. Eyni məsələ “sübut” anlayışına da təsir edib. 2000-ci ildə qəbul edilmiş İnzibati Xətalər Məcəlləsində, sübut anlayışı 386.1. maddəsində verilmişdir və orada göstərilmişdir ki, “386.1. İnzibati xətanın olub-olmamasını, inzibati xəta törədən şəxsin təqsirini və işin düzgün həlli üçün əhəmiyyətli olan digər halları müəyyən etməkdən ötrü hakimin, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) əsaslına bildiyi hər cür faktik məlumatlar inzibati xətalər haqqında işlər üzrə sübutlar sayılır.”

Gördüyümüz kimi yeni redaksiyada qəbul edilmiş İnzibati Xətalər Məcəlləsində “...xüsusi texniki vasitələrin göstəriciləri ilə, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) informasiya sistemində, habelə digər dövlət informasiya sistemlərində (ehtiyatlarında) aşkar olunan məlumatlarla...” sözləri əlavə edilib. Bu zərurət ondan yaranmışdır ki, yeni redaksiyada Məcəllə qəbul olunarkən, köhnə Məcəllənin qəbul olunmasından 16 il vaxt keçmişdir və həmin müddət ərzində informasiya texnologiyaları sürətlə inkişaf etmişdir.

Demək olar ki, bütün dövlət orqanları elektron sənəd dövriyyəsinə keçid etmişdir, küçə və prospektlərdə kameralar quraşdırılmışdır ki, bu amillər inzibati xətalərin aşkar edilməsinə, ö cümlədən, onların qarşısının alınmasına xidmət göstərsin. Bu müasir texnologiyalardan istifadəyə zərur-

rət yaratmaqla bir yerdə, inzibati hüquqpozmalar ilə bağlı qanunvericilikdə onlara xüsusi önəm verilməsini özündə əks etmişdir.

Hazırda qüvvədə olan Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsi Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini bərpa edəndən sonra ilk İnzibati Xətalər Məcəlləsini qəbul etdiyi dövrdə qüvvəyə minmişdir. Həmin zaman müasir informasiya texnologiyaları indiki kimi geniş vüsət almamaqla yanaşı, dövlət orqanlarında, kommersiya və qeyri-kommersiya qurumlarında sənəd dövriyyəsi kağız üzərində aparılırdı.

Məhz bu səbəbdən, Cinayət-Prosessual Məcəllədə verilən "sübut" anlayışı ilk İnzibati Xətalər Məcəlləsində verilən "sübut" anlayışına bənzərdir və onun təsvirində müasir informasiya texnologiyaları ilə əldə edilən sübutlar xüsusi vurğulanmayıb.

Düzdür, Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin 135-ci maddəsində ("Sənədlər") deyilir ki, "*Cinayət təqibi üzrə əhəmiyyət kəsb edən məlumatları hərf, rəqəm, qrafika və digər işarə formasında özündə əks etdirən kağız, elektron və ya digər daşıyıcılar sənəd hesab olunur. Şəxsin vəzifəsinə və yerinə yetirdiyi iş görə ona məlum olan halları imzası ilə təsdiq etdiyi və qanunvericiliyin müəyyən etdiyi formada tərtib edilmiş sənəd rəsmi sənəd hesab olunur.*" Və hazırda cinayət işi üzrə təqib aparıldıqda, və cinayət faktı hər hansı bir elektron vasitə, xüsusi texniki vasitələrin göstəriciləri ilə, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) informasiya sistemi, habelə digər dövlət informasiya sistemlərində (ehtiyatlarında) yer alan məlumatlara əsasən ilə aşkar edildikdə, cinayət təqibi üzrə təhqiqatı aparan təhqiqatçı, ibtidai istintaqı aparan müstəntiq, işi araşdıran məhkəmə həmin elektron informasiyanı "sənədlər" kimi işə əlavə edir.

Əsas məqam ondan ibarətdir ki, elektron informasiya texnologiyaları ilə bağlı sübutları iki yerə bölmək olar:

1) Elektron informasiya texnologiyalar vasitəsi ilə aşkar edilən cinayətlər və/və ya toplanan sübutlar. Məsəl üçün, küçədə meyit aşkar olunub və müstəntiq şəhər təhlükəsizlik kameralarına baxış keçirərək müəyyən edir ki, şəxs öl-

dürülüb. Və ya, şəxsin bank kartından vəsait oğurlanıb, və müstəntiq banka sorğu verərək, bankın informasiya sistemindən şəxsin kartı üzrə maliyyə hərəkətini və pulun kimin hesabına keçirildiyini görür. Bu hallarda, hadisə barədə məlumatı şahidlər və / və ya zərərçəkmiş şəxs vermiş olur, sübutlar isə fiziki şəxs tərəfindən (müstəntiq) elektron informasiya texnologiyalarından istifadə olunmaqla əldə olunur.

2) Elektron informasiya texnologiyası tərəfindən avtomatik qaydada aşkar edilən cinayət faktı. Bu halda elektron informasiya texnologiya sistemi özü cinayət faktını aşkar edir və özü bu barədə məlumatı aidiyyəti şəxslərə ötürür, eyni zamanda özü bütün lazımı sübutları toplayır.

Hazırda Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti, Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsi və digər bir çox dövlət qurumları tam elektron sənəd dövriyyəsinə keçib. Azərbaycan Respublikasında nağd qaydada aparılan əməliyyatların sayının azalması, nağdsız hesablaşmaların artırılması, şəffaflığın təmin edilməsi istiqamətində əsaslı addımlar atılır. Məhz bu səbəbdən, bir çox cinayət faktları elektron informasiya sistemləri vasitəsi ilə avtomatik qaydada aşkar olunur.

Məsəl üçün, bir neçə gün əvvəl düzəliş edilmiş Cinayət Məcəlləsinin 208-ci maddəsi ilə nəzərdə tutulan cinayətin törədilməsi faktı elektron qaydada avtomatik aşkarlanır. Cinayət Məcəlləsinin 208.1 maddəsinin dispoziyası ("*Xarici iqtisadi fəaliyyətin həyata keçirilməsi nəticəsində əldə edilmiş və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının müvəkkil edilmiş bankının hesabına məcburi qaydada köçürülməli olan xeyli miqdarda xarici valyuta vəsaitlərini xaricdən qaytarmama*") gömrük sahəsində törədilə bilən cinayəti təsvir edir.

Hazırda, Dövlət Vergi Xidmətinin, Gömrük Komitəsinin və Mərkəz Bankın elektron sistemləri və elektron sənəd dövriyyələri bir-birinə inteqrasiya olunub. Hər hansı bir xarici ticarət ilə məşğul olan şəxs Azərbaycan Respublikasının xaricinə mal satmaq istədikdə və buna görə 20.000 (itirmi min) manatdan çox dəyəri olan

malı gömrük orqanlarında rəsmiləşdirərək konsiqnasiya yolu ilə ixrac etdikdə, bu barədə məlumat dərhal elektron qaydada Gömrük Komitəsinin və Mərkəzi Bankın informasiya sistemlərinə yerləşdirilir.

Həmin mal Azərbaycan Respublikasından kənara ixrac edildiyi gündən, onu ixrac etmiş şəxs həmin mala görə əldə etdiyi vəsaiti Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasında xarici ticarətin daha da liberallaşdırılması haqqında” fərmanın 12.2. bəndində əsasən (“12.2. Hüquqi və fiziki şəxslər konsiqnasiya yolu ilə ixrac etdikləri malların (işlərin, xidmətlərin) müqabilində vəsaitlərin onların bəyan olunduğu gündən 180 (yüz səksən) gün ərzində Azərbaycan Respublikasındakı müvəkkil bankda olan hesablarına köçürülməsini təmin etməlidirlər”) 180 təqvim günü ərzində müvəkkil edilmiş (şəxsin hesabı olan) banka köçürülməsini təmin etməlidir.

Həmin ixracatçı bunu göstərilən müddət ərzində etmədikdə, Mərkəzi Bankın və Gömrük Komitəsinin elektron informasiya sistemləri bunu avtomatik qaydada aşkar edir. Daha sonra, elektron informasiya sistemi bu faktı aşkar etdikdən sonra, bu barədə həmin sistemin operatoruna (Gömrük Komitəsinin məsul işçisinə) bildiriş verir və həmin məsul şəxs müvafiq sənədləri elektron sistemdən əldə edərək işi araşdırılması üçün prokurorluq orqanlarına göndərir.

Buradan da anlaşılır ki, bu əməl üzrə cinayət faktı aşkar olunduqda, sübut kimi, elektron informasiya sisteminin məlumatlarından istifadə olunmaqla yanaşı, cinayət faktını elektron informasiya sistemi aşkar etdi.

Bəli, bu elektron informasiya sistemlərinin məlumatları Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin 135-ci maddəsi göstərilən “sənədlər” anlayışın təsiri altına düşür, lakin həmin anlayış elektron məlumat bazaların, elektron informasiya sistemlərinin və müasir informasiya texnologiyalar tərəfindən cinayət faktlarının aşkar olunmasını tam əhatə etmir.

Daha yaxşı olar ki, hazırda qüvvədə olan inzibati Xətalər Məcəlləsində olduğu kimi, Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin 128 və 135-ci maddələrinə müvafiq düzəlişlər edilsin və həmin

maddələrdə elektron informasiya sistemləri ilə bağlı əhatəli məlumat verilsin.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, elektron texnologiyalar vasitəsi ilə toplanılan sübutlar “birbaşa sübut” kateqoriyasına aiddir. Belə ki, V.N. Joqin öz “Sovet cinayət prosesində sübut nəzəriyyəsi” kitabında sübutları iki yerə bölərək (“birbaşa sübut” və “dolaylı sübut”) qeyd edir ki, “*Birbaşa sübut, yəni bir faktı bildirmək və ya bir obyektə təqdim etmək, öz məzmunu ilə faktı aydın şəkildə sübut edir və şərh deyil, yalnız məlumatın etibarlılığının yoxlanılmasını tələb edir*” [7].

Eyni zamanda, həmin sübutlar etibarlılığı ilə məsələ də gündəmdədir. N.V. Savelyeva qeyd edir ki, “*Sübutların etibarlılığı onların reallığa uyğunluğu deməkdir. Etibarlı sübutlar iş üzrə müəyyən edilməli olan keçmişdə baş vermiş hadisələri və halları düzgün əks etdirir*” [6, c. 84].

Müasir dövrdə informasiya texnologiyaları inkişaf etdikcə, şübhəsiz ki, onların vasitəsi ilə aşkar olunan və sübut olunan cinayətlərin sayı artmaqda davam edəcək. Bunun üçün, hər zaman “canlı mexanizm” hesab olunan qanunvericilik sistemi və qanunvericilik aktları müasir dövrün tələblərinə uyğun hər zaman təkmilləşdirilməli və müasir tələblər ilə ayaqlaşmalıdır.

Bunun bariz nümunəsini biz Cinayət Məcəlləsinə edilən dəyişikliklər üzərində görə bilərik.

Son illərdə Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə informasiya texnologiyaları vasitəsi ilə törədilə bilən cinayət növləri daxil olunmuşdur.

Klassik cinayətlərdən sayılan “oğurluq” cinayəti hazırda elektron vasitələrdən edilməklə törədilə bilər. Məhz bu səbəbdən, 2013-cü ildə Cinayət Məcəlləsinə 177.2.3-1 bəndi (“177.2.3-1. *Oğurluq, yəni özgənin əmlakını gizli olaraq talama elektron məlumat daşıyıcılarından, yaxud informasiya texnologiyalarından istifadə edilməklə törədildikdə*”) əlavə edilib.

Daha sonra, 2020-ci il ildə Cinayət Məcəlləsinin 308-2 maddəsinin (“*Satınalma prosedurları keçirilmədən dövlət vəsaitlərini xərcləmə və ya dövlət satınalmalarını qanunsuz keçirmə*”) dispozisiyasında “*və ya açıq tender üsulunu tətbiq etməklə elektron satınalma vasitəsilə həyata*

keçirilməli” sözləri əlavə edilmişdir və bu tendensiya davam etməkdədir.

Lakin Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsinə müasir tələblərə uyğun, o cümlədən, elektron vasitələr ilə sübütetmənin həyata keçirilməsi ilə bağlı, əlavə və düzəlişlər edilmir.

Jonathan D. Frieden Leigh və M. Murray qeyd edirlər ki, *“Autentifikasiya kimi bəzi məsələlər elektron sübutlar kontekstində daha mürəkkəb ola bilsə də, ənənəvi sübut prinsipləri elekt-*

ron sübutların qəbul edilməsi ilə bağlı sualları həll etmək üçün ardıcıl olaraq uyğunlaşdırıla bilər” [5].

Bunun üçün, elektron sənəd dövriyyəsi, sosial şəbəkə üzərindən aparılan yazışmalar, elektron informasiya sistemləri vasitəsi ilə aşkar edilən cinayətlər və həmin sistemlər vasitəsi ilə toplanılan sübutlara dair məhkəmə praktikası formallaşdırılmaqla yanaşı, cinayət-prosessual qanunvericiliyə də müvafiq əlavələr olunmalıdır.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat:

1. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsi // <https://www.e-qanun.az/framework/46947>
2. Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsi // <https://e-qanun.az/framework/46950>
3. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsi // <https://e-qanun.az/framework/46960>
4. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasında xarici ticarətin daha da liberallaşdırılması haqqında” Fərmanı // <https://e-qanun.az/framework/12499>
5. Jonathan D. Frieden, Leigh M. Murray. The admissibility of electronic evidence under the Federal rules of evidence // Richmond Journal of Law and Technology, 2011, Volume 17, Issue 2 // <https://core.ac.uk/download/pdf/232774335.pdf>
6. Савельева Н. В. Проблемы доказательств и доказывания в уголовном процессе. Учеб. Пособие. Краснодар: КубГАУ, 2019, 95 с.
7. Теория доказательств в советском уголовном процессе / отв. редактор Н.В. Жогин. Изд. 2-е исправленное и дополненное. М.: Юридическая литература, 1973, 736 с.

Фарид Халилзаде

Сбор доказательств по средству современных электронных информационных технологий в уголовном процессе Азербайджанской Республики

Внедрение информационных технологий в процесс раскрытия и расследования преступлений привнесло в уголовный процесс новый вид доказательств – электронные доказательства, то есть сведения, закрепленные в электронной или цифровой форме. С помощью цифровой информации, находящейся в информационной инфраструктуре, можно установить почти все обстоятельства, подлежащие доказыванию по уголовным делам, поскольку она обладает массой преимуществ, а именно наглядностью, визуализацией, скоростью фиксации и передачи, возможности автоматического исследования огромных массивов данных, технологией быстрого поиска. К электронным доказательствам в процессе их сбора и оценки предъявляются более жесткие требования по сравнению с другими видами доказательств, поскольку они неосязаемы, легче подвергаются изменениям и уничтожению, для их изучения нужны специальные средства и лица, обладающие специальными познаниями и навыками. В данной статье автор предпринял попытку разяснить некоторые вопросы сбора электронных доказательств в уголовном процессе Азербайджанской Республики.

Farid Xalilzade

**Collection of evidence using modern electronic information technologies
in the criminal proceedings of the Republic of Azerbaijan**

The introduction of information technology in the process of detecting and investigating crimes has introduced a new type of evidence into the criminal process - electronic evidence, that is, information recorded in electronic or digital form. With the help of digital information located in the information infrastructure, it is possible to establish almost all the circumstances to be proved in criminal cases, since it has a lot of advantages, namely visibility, visualization, speed of fixation and transmission, the possibility of automatic research of huge data arrays, fast search technology. For electronic evidence in the process of their collection and evaluation, more stringent requirements are imposed compared to other types of evidence, since they are intangible, easier to change and destroy, they need special tools and people with special knowledge and skills to study them. In this article, the author made an attempt to clarify some issues of collecting electronic evidence in the criminal process of the Republic of Azerbaijan.